

REFERAT Beskæftigelsesudvalget (2022-2025) d. 23-01-2023

Mødedato Mandag d. 23. januar 2023 kl. 18:30

Mødested M5/rådhuset

Mødedeltagere Anders Bertel, Lise Bertelsen, Stine Isaksen, Anders Jensen, Lars Mogensen

Indholdsfortegnelse

Udmøntning af besparelser som følge af nytænkning af beskæftigelsesindsatsen.....	3
Godkendelse af udtalelse fra Viborg Kommune til Ankestyrelsen.....	7
Mødeliste 2023 for Beskæftigelsesudvalget.....	9
Meddelelser og gensidig orientering.....	10
Underskriftsark.....	11

Punkt 1: Udmøntning af besparelser som følge af nytænkning af beskæftigelsesindsatsen

22/29250

Resume

Beskæftigelsesudvalget igangsatte i september 2022 en nytænkning af beskæftigelsesindsatsen. Baggrunden for nytænkningen er den politiske delaftale II om finansiering af ret til tidlig pension (ikke vedtaget ved lov) samt budgetforliget i Viborg Kommune 2023-26, som blandt andet indebar en administrativ besparelse, herunder på arbejdsmarkedsområdet.

Der er tale om en samlet besparelse på arbejdsmarkedsområdet på 8,7 mio. kr. i 2023 og 15,5 mio. kr. i 2024 og årene frem. Med sagen foreslås udmøntning af besparelserne efter forudgående høring af MED-udvalg på arbejdsmarkedsområdet, borgere, virksomheder og råd.

Indstilling

Direktøren for Beskæftigelse, Økonomi & Personale indstiller til Beskæftigelsesudvalget,

1. at høringsbidrag fra henholdsvis MED-udvalg på arbejdsmarkedsområdet, borgere, virksomheder og råd drøftes, og
2. at forslag til udmøntning af besparelser på arbejdsmarkedsområdet som følge af nytænkning af beskæftigelsesindsatsen godkendes.

Beslutning i Beskæftigelsesudvalget den 23-01-2023

Beskæftigelsesudvalget drøftede høringsbidrag fra henholdsvis MED-udvalg på arbejdsmarkedsområdet, borgere, virksomheder og råd.

Beskæftigelsesudvalget godkendte forslag til udmøntning af besparelser på arbejdsmarkedsområdet som følge af nytænkning af beskæftigelsesindsatsen.

Sagsfremstilling

Historik

Beskæftigelsesudvalget blev på udvalgsmøde den 9. august 2022 ([link til sag nr. 2 i Beskæftigelsesudvalget den 9. august 2022](#)) orienteret om delaftale II vedrørende finansiering af ret til tidlig pension.

Beskæftigelsesudvalget godkendte på udvalgsmøde den 20. september 2022 ([link til sag nr. 2 i Beskæftigelsesudvalget den 20. september 2022](#)) proces for nytænkning af beskæftigelsesindsatsen.

Byrådet behandlede på møde den 21. september og den 12. oktober 2022 budgetaftalen for 2023-26 ([link til sag nr. 1 i byrådet den 21. september 2022](#) og [link til sag nr. 19 i byrådet den 12. oktober 2022](#)). Budgetforliget for 2023-26 indebærer blandt andet en besparelse på administration samt en tilkendegivelse fra partierne bag budgetforliget om at undersøge om den faldende ledighed giver anledning til, at der kan reduceres i indsats og bemanding i jobcentret m.v.

Inddragelse og høring

Der er kommet en række høringsbidrag fra MED-udvalg på arbejdsmarkedsområdet, borgere, virksomheder og råd. Flere af disse input indgår direkte i forslag til udmøntning af besparelser som følge af nytænkning af beskæftigelsesindsatsen (bilag 1). Høringsbidragene vil ligeledes indgå som et vigtigt element i udviklingen af beskæftigelsesindsatsen efter udmøntningen af besparelserne.

MED-udvalg på arbejdsmarkedsområdet

Fag-MED Arbejdsmarked og underliggende MED-udvalg i Jobcenter Viborg og på Jobigen (udbyder af interne beskæftigelsestilbud) har på flere møder drøftet udmøntning af nytænkningen af beskæftigelsesindsatsen. MED-udvalgene er også kommet med skriftlige bidrag og konkrete forslag til udmøntningen. Senest har Fag-MED Arbejdsmarked afholdt fællesmøde med Beskæftigelsesudvalget den 22. november 2022. En sammenfatning af MED-udvalgenes høringsbidrag fremgår af bilag 2.

Borgere

Der har i perioden 31. oktober til 8. november 2022 været gennemført en spørgeskemaundersøgelse, hvor borgere blandt andet har haft mulighed for at komme med forslag til, hvad jobcenteret og Jobigen kan gøre smartere og mere effektivt i beskæftigelsesindsatsen. Spørgeskemaundersøgelsen er sendt til i alt 232 borgere. Der er modtaget i alt 151 svar (svarprocent på 65 %). Der er tale om borgere fra et bredt udsnit af jobcenterets målgrupper. På baggrund af spørgeskemaundersøgelsen er der gennemført fokusgruppeinterviews med en række borgere, som har haft mulighed for at kvalificere svarene fra spørgeskemaundersøgelsen. Der henvises til bilag 3, der indeholder en sammenfatning af spørgeskemaundersøgelsen og de gennemførte fokusgruppeinterviews.

Virksomheder

Task Force Viborg (en samling af erhvervsledere i Viborg) har på møder den 30. august og 30. november 2022 drøftet udmøntning af nytænkningen af beskæftigelsesindsatsen, herunder særligt virksomhedernes rolle. Virksomhedernes input fremgår af bilag 4.

Råd

Integrationsrådet, Handicaprådet og Udsatterådet har i perioden 9. november til 28. november 2022 haft mulighed for at komme med bemærkninger til nytænkning af beskæftigelsesindsatsen. Udsatterådet har afgivet høringssvar, som fremgår af bilag 5.

Beskrivelse

Som følge af nytænkning af beskæftigelsesindsatsen skal der ske en samlet besparelse på arbejdsmarkedsområdet på 8,7 mio. kr. i 2023 og 15,5 mio. kr. i 2024 og frem. Reduktionskravet fremgår af tabel 1. Baggrunden for nytænkningen er den politiske delaftale II om finansiering af ret til tidlig pension samt budgetforliget i Viborg Kommune 2023-26, som blandt andet indebar en administrativ besparelse. Der gøres opmærksom på, at delaftale II endnu ikke er vedtaget ved lov grundet folketingsvalget og regeringsforhandlingerne.

Tabel 1. Reduktionskrav og forslag til udmøntning.

Mio. kr.

Reduktionskrav	2023	2024	2025	2026	Varigt
Finansiering af ret til tidlig pension	5,7	12,5	12,5	12,5	12,5
Besparelse på administration (budgetforlig)	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
I alt:	8,7	15,5	15,5	15,5	15,5
Forslag til udmøntning					
Jobcenter Viborg	- 1,0	- 2,8	- 2,8	- 2,8	- 2,8
Jobigen	- 2,9	- 6,8	- 6,8	- 6,8	- 6,8
Andre leverandører af job- og uddannelsesforberedende tilbud	- 3,1	- 4,2	- 4,2	- 4,2	- 4,2
Mere ordinær uddannelse og FGU	+2,5	+3,3	+3,3	+3,3	+3,3
Udvalgets råderum og teknisk tilretning af budget til FGU	- 4,2	- 5,0	- 5,0	- 5,0	- 5,0
I alt:	- 8,7	- 15,5	- 15,5	- 15,5	- 15,5

Det foreslås, at udmøntning af nytænkningen af beskæftigelsesindsatsen sker som skitseret i tabel 1 og bilag 1. Nedenfor er beskrevet udvalgte konsekvenser af besparelserne.

Jobcenter Viborg

- Flere opgaver i Jobcenter Viborg som følge af, at flere ledige og sygemeldte skal i virksomhedspraktik og i ordinær uddannelse.
- Øget anvendelse af digitale samtaler og opfølgingsmøder med ledige, sygemeldte og virksomheder.

- Forenkling af interne procedure og mindre administration i forbindelse med arbejdsgange og registreringer.
- Nedlæggelse af stillingen som ungekoordinator i relation til den kommunale ungeindsats. Koordineringen varetages fremover af medarbejdere og ledere.
- Færre opgaver i relation til forsikrede ledige som følge af, at A-kasserne overtager ansvaret for de ledige i de tre første måneder af ledighedsperioden.

Der forventes nedlæggelse af ca. fem stillinger, hvilket forventes at kunne ske ved naturlig afgang.

Jobigen

- Reduktion i antallet af pladser og i varighed for så vidt angår tilbuddet ”Job og uddannelse”. ”Job og Uddannelse” indebærer jobsøgnings- og CV-hjælp for jobparate ledige.
- Nedlæggelse af tilbuddene ”Find Ressourcerne” og ”Job og Livsstil”. ”Find Ressourcerne” har til formål at gøre borgere klar til møde i rehabiliteringsteamet, mens ”Job og Livsstil” fokuserer på forhold i borgernes livsstil, som har indvirkning på deres jobmuligheder.
- Tilbud til grønlændere og borgere med komplekse smerter sammenlægges under tilbuddet ”Jobstart”. ”Jobstart” har fokus på, hvordan borgernes ressourcer og kompetencer bedst sættes i spil for at komme i job og uddannelse.
- Reduktion i varighed for så vidt angår tilbuddet ”Jobstart”.
- Tilbud til veteraner justeres og effektiviseres.
- Øget anvendelse af digitale samtaler og opfølgingsmøder med ledige, sygemeldte og virksomheder.
- Forenkling af interne procedure og mindre administration i forbindelse med arbejdsgange og registreringer.

Der forventes nedlæggelse af ca. 14 stillinger, heraf forventes 9-10 stillinger at skulle findes ved afskedigelser. Herudover forventes iværksat frivillige omrokeringer af medarbejdere grundet den fremtidige opgavesammensætning, ligesom det forventes, at flere medarbejdere vil blive tilbudt ansættelse i andre kommunale stillinger i Viborg Kommune (omplaceringspuljen).

Andre leverandører af job- og uddannelsesforberedende tilbud

- Nedlæggelse af det uddannelsesforberedende tilbud ”I Gang Med Uddannelse” (IGMU) i regi af Mercantec.
- Nedlæggelse af de uddannelsesforberedende tilbud ”Ny start” og ”Klar til uddannelse” i regi af Den Erhvervsdrivende Fond Væksthuset.

Mere ordinær uddannelse og FGU

- Køb af flere ordinære uddannelsespladser, herunder pladser på Forberedende Grunduddannelse (FGU)

Udvalgets råderum og teknisk tilretning af budget til FGU

Beskæftigelsesudvalget behandlede på møde den 9. august 2022 en teknisk tilretning af budgettet til FGU ([link til sag nr. 2 i Beskæftigelsesudvalget den 9. august 2022](#)). Det fremgik af sagen, at tilretningen gav Beskæftigelsesudvalget et råderum på 5 mio. kr. til initiativer, der understøtter prioriteringer og fokusområder i forbindelse med Beskæftigelsesplan 2023 eller som kan anvendes til finansiering af ret til tidlig pension i forbindelse med anden delaftale. Det foreslås således at anvende midlerne til finansiering af ret til tidlig pension.

Overordnede konsekvenser af besparelserne

De beskrevne besparelser forventes at medføre serviceændringer for virksomheder og borgere. Eksempelvis vil færre borgere have mulighed for at få beskæftigelsestilbud på Jobigen, der kan afklare dem og forberede dem på en virksomhedsrettet eller uddannelsesrettet indsats. Flere borgere vil således skulle udvikles direkte på virksomhederne eller gøres klar på de ordinære uddannelser. Der vil være behov for øget dialog og støtte i forhold til borgere, virksomheder og uddannelsesinstitutioner i relation til den virksomhedsrettede eller uddannelsesrettede indsats, da flere borgere – også borgere længere fra arbejdsmarkedet – skal i virksomhedsrettet tilbud eller i ordinær uddannelse. Det vil blandt andet kræve en større social indsats fra virksomhedernes og uddannelsesinstitutionernes side og mere motivationsfremmende arbejde i forhold til de ledige og sygemeldte.

Der er en risiko for, at borgerne får længere perioder uden aktivering. Det kan give øgede udfordringer, når borgerne påbegynder virksomhedspraktikker eller uddannelser efter længere tids passivitet, ligesom der er risiko for øget marginalisering. Der er også risiko for, at flere borgere ender på permanent offentlig forsørgelse.

Fremover tilpasses tilbud på Jobigen sådan, at tilbuddene afgrænses til udelukkende at være beskæftigelsestilbud. Det kan for enkelte borgere betyde, at deres indsats skal suppleres med indsatser i civilsamfundet eller med tilbud inden for

kommunens øvrige fagområder. De reducerede muligheder i forhold til borgernes deltagelse i beskæftigelsestilbud på Jobigen, vil endvidere betyde flere opgaver for jobcenterets medarbejdere, da disse i endnu højere grad vil skulle varetage helhedsorienterede indsatser.

Den øgede digitale tilgang vil få en indvirkning på kontakten mellem borgere, virksomheder, jobcenter og Jobigen. Det vil kræve holdningsændringer hos nogle borgere og virksomheder, særligt dem, der i mindre grad er digitalt parate.

Efter udmøntning af besparelserne pågår et arbejde med at sikre, at de tilbageværende interne beskæftigelsestilbud er så fleksible og agile som muligt med henblik på at skabe den størst mulige effekt i forhold til lovgivning, beskæftigelsesplan og sammenhængsmodellen. Hertil arbejdes der på at tilpasse organisationen til en ny virkelighed i forhold til internt samarbejde såvel som samarbejdet med borgere og virksomheder. Dette gøres for at sikre færrest mulige negative konsekvenser.

Der pågår endvidere et arbejde på hele arbejdsmarkedsområdet, der handler om at forenkle interne procedure og mindske administration i praksis. Der er i den forbindelse nedsat en arbejdsgruppe på tværs af arbejdsmarkedsområdet, der arbejder med at udmønte forenklingen ved smartere arbejdsgange, øget digitalisering og effektiv inddragelse af borgerne, således at borgerne får en mere aktiv rolle i egen sag.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

På trods af, at delaftale II om finansiering af ret til tidlig pension (Arne-pensionen) endnu ikke er vedtaget ved lov forventes intensionerne bag aftalen og de medførte besparelseskrav alligevel at blive gennemført.

Dertil kommer, at der med regeringsgrundlaget "Ansvar for Danmark" blandt andet fremgår, at regeringen vil: "Sætte den enkelte ledige i centrum og give frihed til dem, der kan selv, uden at gå på kompromis med jobfokus. Regeringen vil nytænke og reformere beskæftigelsesindsatsen, så udgifterne hertil reduceres med 3 mia. kr. i 2030. Det skal ske ved at nedlægge jobcentrene, sætte kommunerne fri af statslige proceskrav og prioritere de indsatser, der hjælper ledige tættere på arbejdsmarkedet. Den ledige får frihed til at vælge den bedste vej frem. Kommunerne får frihed til at organisere beskæftigelsesindsatsen. Målet med initiativerne skal være, at de ledige kommer hurtigere i arbejde."

Effektivering af besparelserne i form af afskedigelser af medarbejdere forventes at ske den 7. februar 2023. Det forventes, at samarbejdet med henholdsvis Mercantec og Væksthuset ophører i foråret 2023.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Udmøntningen af nytænkningen af beskæftigelsesindsatsen indebærer en samlet besparelse på 8,7 mio. kr. i 2023 og 15,5 mio. kr. i 2024 og årene frem, jf. ovenfor.

Udmøntningen af besparelserne vedrører serviceudgifter til Jobcenter Viborg samt politikområderne under Beskæftigelsesudvalget, som er Arbejdsmarkeds- og Overførselsområdet samt Beskæftigelsestilbud.

Forvaltningen foreslår, at de bevillingsmæssige konsekvenser indarbejdes i forbindelse med budgetopfølgningen pr. 30. april 2023.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Forslag til udmøntning af besparelser som følge af nytænkning af beskæftigelsesindsatsen

Sammenfatning af høringsbidrag fra MED-udvalg på arbejdsmarkedsområdet

Sammenfatning af borgerinddragelse

Sammenfatning af inddragelse af virksomheder

Høringssvar fra Udsatterådet

Punkt 2: Godkendelse af udtalelse fra Viborg Kommune til Ankestyrelsen

22/38833

Resume

På baggrund af en henvendelse fra Ankestyrelsen har Viborg Kommune revurderet kommunens praksis for beregning af sagsbehandlingsfrister på arbejdsmarkedsområdet.

Sagen behandles med en enslydende sagsfremstilling i Social- og Sundhedsudvalget.

Indstilling

Direktøren for Beskæftigelse, Økonomi & Personale foreslår, at Beskæftigelsesudvalget indstiller til byrådet,

1. at Viborg Kommunes udtalelse til Ankestyrelsen godkendes.

Beslutning i Beskæftigelsesudvalget den 23-01-2023

Beskæftigelsesudvalget indstiller til byrådet,

1. at Viborg Kommunes udtalelse til Ankestyrelsen godkendes.

Sagsfremstilling

Historik

Beskæftigelsesudvalget godkendte den 20. marts 2018 ([link til punkt nr. 4 på dagsordenen til Beskæftigelsesudvalgets møde den 20. marts 2018](#)) frister for sagsbehandling på en række sagsområder i Viborg Kommune.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Viborg Kommune har i november 2022 modtaget en henvendelse fra Ankestyrelsen med anmodning om en udtalelse om Viborg Kommunes beregning af kommunens politisk fastsatte sagsbehandlingsfrister. Ankestyrelsen henvender sig på baggrund af en henvendelse fra en borger til Ankestyrelsen i oktober 2020.

Den generelle praksis i forhold til beregning af sagsbehandlingsfrister i Viborg Kommune er i overensstemmelse med gældende lov, hvilket betyder, at frister beregnes således, at tidspunktet for modtagelse af ansøgningen er starttidspunktet for fristen. På socialområdet har henvendelsen givet anledning til en tilføjelse til de på hjemmesiden offentliggjorte sagsbehandlingstider om, at de oplyste sagsbehandlingstider beregnes fra ansøgningstidspunkt – hvilket har været praksis hele tiden.

I en enkelt afdeling på arbejdsmarkedsområdet har praksis siden 2018 i forhold til ansøgninger om forsørgerydelse og enkeltydelse været, at tidsfristerne beregnes fra det tidspunkt, hvor al nødvendig dokumentation foreligger.

I kommunale social- og beskæftigelsessager har kommunen ansvaret for, at sagen er tilstrækkeligt oplyst, men kommunen kan bede borgeren om at være med til at skaffe oplysningerne (f.eks. kontoudskrifter). Når kommunen har indsamlet de relevante oplysninger, kan ansøgningen behandles. Hvis ansøgeren – på trods af rykkerskrivelse – ikke fremsender den nødvendige dokumentation, har kommunen pligt til at træffe afgørelse på det foreliggende grundlag. En sådan afgørelse vil typisk medføre, at ansøger meddeles afslag på det ansøgte.

Ankestyrelsen henviser i sin henvendelse til, at sagsbehandlingsfrister skal beregnes således, at ansøgningstidspunktet er starttidspunktet for fristen, og afgørelsestidspunktet er sluttidspunktet, hvorfor en kommune ikke kan stille krav om, at sagen skal være fuldt oplyst, før den udmeldte sagsbehandlingsfrist begynder at løbe.

Viborg Kommune vurderer på denne baggrund, at ovennævnte praksis på dele af arbejdsmarkedsområdet er i strid med reglerne.

Udtalelse til Ankestyrelsen

I det vedlagte udkast til udtalelse uddybes sagen. Hovedpunkterne heri er,

- at Viborg Kommune vurderer, at der juridisk ikke kan være tvivl om, at den af kommunalbestyrelsen fastsatte sagsbehandlingsfrist skal beregnes fra modtagelse af ansøgning og,
- at Viborg Kommune ikke kan stille krav om, at al nødvendig dokumentation foreligger, før den udmeldte sagsbehandlingsfrist begynder at løbe.

Viborg Kommune har på baggrund af Ankestyrelsens henvendelse ændret følgeteksten til de offentliggjorte sagsbehandlingstider på kommunens hjemmeside. Viborg Kommune har samtidig foretaget det nødvendige for at sikre, at de politisk fastsatte sagsbehandlingstider fremover bliver beregnet fra ansøgningstidspunktet.

Viborg Kommune har på baggrund af Ankestyrelsens henvendelse foretaget ”stikprøvekontrol” af en række sager afgjort efter den hidtidige praksis. På baggrund heraf konstateres det, at den hidtidige beregning af sagsbehandlingstiden ikke har haft betydning for, fra hvilket tidspunkt borgere er blevet bevilget hjælp i form af f.eks. forsørgelsesydelse eller enkelttydelser. Bevilling af forsørgelsesydelse er sket fra ansøgningstidspunkt og der er således ikke borgere, der har lidt et økonomisk tab.

Det er ofte ikke muligt at fuldende sagsoplysningen indenfor de aktuelt fastsatte sagsbehandlingsfrister og derfor fremlægger forvaltningen på et kommende møde i Beskæftigelsesudvalget forslag til nye sagsbehandlingstider. Hvis forvaltningen ikke kan overholde sagsbehandlingsfristen, skal kommunen orientere borgeren herom.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Udtalelse til tilsynet

Punkt 3: Mødeliste 2023 for Beskæftigelsesudvalget

21/42808

Indstilling

Direktøren for Beskæftigelse, Økonomi & Personale indstiller til Beskæftigelsesudvalget,

1. at der tages stilling til mødelisten.

Beslutning i Beskæftigelsesudvalget den 23-01-2023

Beskæftigelsesudvalget godkendte mødelisten.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog på sit møde den 17. december 2014 ([link til sag nr. 6 i byrådet den 17. december 2014](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Mødelisten (bilag nr. 1) fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger omkring konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Hvis Beskæftigelsesudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

For konkrete aktiviteter, der hører hjemme under Styrelseslovens §16 stk. 1, litra f (Andre hverv efter anmodning fra byrådet eller dets udvalg) forudsætter retningslinjerne, at der tilvejebringes en protokolleret beslutning fra udvalget som betingelse for, at der lovligt kan udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Bilag

Beskæftigelsesudvalget - Mødeliste 2022-2025

Punkt 4: Meddelelser og gensidig orientering

21/43464

Indstilling

Direktøren for Beskæftigelse, Økonomi & Personale indstiller til Beskæftigelsesudvalget,

1. at orienteringen og meddelelserne tages til efterretning.

Beslutning i Beskæftigelsesudvalget den 23-01-2023

Beskæftigelsesudvalget tog orienteringen og meddelelserne til efterretning.

Forvaltningen orienterede om status på antal modtagelser og udrejste af fordrevne borgere fra Ukraine. Herunder status på andel i beskæftigelse og på offentlig forsørgelse.

Sagsfremstilling

Meddelelser og gensidig orientering fra formand, forvaltning og udvalg.

Punkt 5: Underskriftsark

21/42841

Sagsfremstilling

Beskæftigelsesudvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive elektronisk i FirstAgenda ved at trykke på ”Godkend”.